

Kristian Jensens grundlovstale

Taler

Kristian Jensen
Finansminister

Dato

5. juni 2017

Sted

Trustrup, Spentrup, Sunds og
Herning

I starten af maj måned var en af mine gode veninder til koncert i Boxen i Herning - med sin datter på 13 år. De skulle opleve popsangerinden Ariana Grande. Stemningen var god. Deltagerne var primært yngre teenagere og deres mødre. Det var festligt og fornøjeligt. Sidst i maj var der igen koncert med Ariana Grande. Denne gang i Manchester. Som vi alle ved - endte koncerten i et blodbad. En terrorist sprængte sig selv i luften - og tog mange uskyldige mennesker med sig i døden. Børn. Unge. Og deres forældre. 23 mennesker blev dræbt - og mange flere blev såret. Det kunne have været vores børn. Det kunne have været vores unge. Det kunne have været os. I den situation er det tilladt at være vred. Det er tilladt at føle sorg. Det er sågar tilladt at blive bange. Jeg forstår ikke de politikere, som opfordrede os til at dæmpe vores vrede - og slukke for fjernsynet. Ikke tale om. Vi skal helt afgjort lade os berøre. Vi skal netop ikke bare lade som ingenting. Vi er mennesker. Vi er ikke bare politisk korrekte robotter. Derfor skal vi ikke stikke hovedet i busken. Vi skal ikke slukke fjernsynet. Vi skal tværtimod åbne øjnene. Vi skal ranke ryggen. Og vi skal slå igen. Ikke med desperate handlinger mod tilfældige muslimer. Vi skal derimod sætte målrettet ind mod de terrornetværk, som står bag. Hårdt og kontant. Vi skal optrevle de islamistiske grupper, der giver næring til terrorismen. Vi skal "dræne den sø, som terroristerne svømmer rundt i". Også ved at tage fat om de mennesker, der sympatiserer med terroristerne. For ellers vil terroristerne slå til igen. Og igen. De vil vende tilbage i nye former - i nye organisationer. Og så skal vi - for vores eget vedkommende - nægte at lave om på vores livsstil. Jeg ved godt, at det er nemt at sige. Men vi skal huske, at terror er det, som eksperterne kalder "asymmetrisk krigsførelse". Det er krig - men med andre metoder. Terror handler om at skabe så meget panik som muligt - med en forholdsvis lille aktion. Derfor skal vi netop ikke gå i panik. Det skaber kun mere ødelæggelse. En gammel britisk plakat fra 1939 - fra starten af Anden Verdenskrig - lyder sådan her: "Keep calm and carry on" - forhold jer roligt og fortsæt. Og den berømte premierminister Winston Churchill - skrev nogle år senere midt under "Battle of Britain" i

1941: "Stand firm" - and "carry on". - stå fast og fortsæt. Ja, vi skal være vrede. Ja, vi skal kræve beskyttelse af myndighederne. Ja, danskerne kan med rette kræve, at politikerne gør noget. Men nej - vi skal ikke lade os gribe af panik. I går aftes spillede Ariana Grande igen i Manchester. Og snart er der koncert i Boxen. Igen. Og igen. Og igen. Den vestlige verden lader sig ikke kue. Vores symboler er ikke blodige flag - men fest og glade dage. Og derfor er vi både er umådeligt stærke og umådeligt svage på samme tid. Vi er svage, fordi vores samfund er fyldt med bløde mål, som er lette at nå: Børn til koncerter - glade mennesker på juleindkøb - men også politikere, der går en tur i det gode vejr. Til gengæld er vi også stærke, fordi vi ikke er til at slå ned. Vi bygger på værdier, som giver millioner og atter millioner af mennesker mod på - og frihed til - at søge lykken. Vi tillader os at hylde friheden og livet - såvel til en popkoncert som i en kirke. Det kan virke tomt og overfladisk for alle de formørkede fanatikere. Men den vestlige verdens hyldelse til friheden og livet er netop det, der gør os u-overvindelige. Vores frihed er for alle. Ikke bare for magthaverne eller de udvalgte hellige. I et diktatur skal man bare dræbe diktatoren - også bryder hele korthuset sammen. I et vestligt liberalt demokrati er vores fundament så stærkt, at "for de gamle, der faldt, er der ny overalt". Der er mange gode ting ved at leve i et frit land som Danmark. Vi kan sige, hvad vi vil - så længe vi ikke skader andre. Og vi kan gøre, hvad vi vil - så længe vi ikke skader andre. Vi kan eksperimentere. Både i ord og i handlinger. Vi kan begå fejl og lære af dem. Det er tilladt. Og derfor kan vi blive klogere. Denne kombination af ytringsfrihed og handlefrihed - er vores store styrke. Hvis vi bare kunne sige noget - uden at kunne gøre noget - så havde vi bare "snakkefrihed". Alle og enhver, der har hørt om fællesmøderne på Christiania, ved hvor svært fristadens beboere har det med at blive enige om noget som helst. Frihed til at snakke - uden at kunne handle på egen hånd - er en fuldstændig impotent frihed. På den anden side - så er frihed til at handle - uden at kunne sige noget - en temmelig frustrerende frihed. Der findes en række succesrige lande i Asien, hvor handlefriheden - den økonomiske frihed - er stor, mens ytringsfriheden er lille. De pågældende lande har oplevet en stor vækst i velstanden. Men jeg tror ikke et øjeblik på, at den vækst vil fortsætte - uden at befolkningerne får bedre muligheder for at diskutere med hinanden - uden at befolkningerne får bedre mulighed for at afprøve de etablerede sandheder. Danmark skal fortsat være blandt verdens frieste lande. Både når det gælder ytringsfrihed - og når det gælder handlefrihed. Vi skal bygge videre på vores gode traditioner. Folketinget er langt om længe taget på sommerferie. Så kan borgerne ånde lettet op - for en stund. Men i ugen op til ferien nåede vi faktisk at tage hul på to meget positive initiativer. Først præsenterede regeringen

sin økonomiske plan: 2025-planen. Og samme dag blev de fleste af Folketingets partier enige om at afskaffe den såkaldte blasfemi-paragraf. 2025-planen vil gøre det muligt for os at øge vores velstand og tilrettelægge vores alderdom bedre. Afskaffelsen af blasfemiparagraffen vil fjerne er forældet regel, der straffer holdninger - frem for handlinger. Begge dele er med til at øge danskernes frihed - og bygger videre på solide danske traditioner. Økonomisk set står Danmark stærkt, fordi vi har satset på den liberale kapitalistiske samfundsmodel. Siden 1982 har vi haft en god og ansvarlig tradition for at gennemføre reformer, der sænker beskatningen, som øger gevinsten ved at arbejde - og som stiller krav om at deltage på arbejdsmarkedet. Alene siden finanskrisen har skiftende regeringen gennemført reformer, som vil øge beskæftigelsen med mere end 125.000 personer frem mod 2025. Det skyldes navnlig bidragene fra dagpengereformen, skattereformerne i 2009 og 2012 samt tilbagetrækningsreformen. Danmark har en økonomi, som de fleste andre lande misunder os. Vores arbejdsløshed er lav. Vores offentlige gæld er under kontrol. Og Danmarks økonomiske fremtid ser lys ud, hvis vi fortsætter ad det spor, vi har lagt. Vi kan fasholde vores førerposition, når det kommer til velstand og velfærd. Men det kræver, at vi arbejder lidt mere og arbejder lidt smartere. Vi kan tillade os at spænde livremmen ud - hvis vi vel at mærke samtidig sørger for, at livremmen bliver spændt ud for at give plads til flere muskler - og ikke til mere slik. Vi skal både have plads til bedre offentlig service, lavere skatter og bedre veje. Men pengene skal frigives på en måde, så vi ikke destabiliserer vores økonomi. Vi skal undgå et stort sukkerchok af fredagsslik. Det vil ske, hvis vi ikke passer på. I den nuværende situation er der pres på arbejdsmarkedet. Og hvis vi bare prioriterer pengene til øget offentligt forbrug, risikerer vi en overophedning. Vi risikerer at komme tilbage til årene med finanskrisen i midten af 00'erne. Derfor bør vi prioritere vores økonomiske råderum på en måde, så vi får en stærkere samfundsøkonomi - med flere på arbejdsmarkedet - og flere der arbejder klogere. Det vil forlænge de gode tider. Enkelte debattører mener, at det går så godt, at vi snart bare kan udbetale folk en såkaldt "borgerløn". De glæder sig til, at robotter kan overtage det sure arbejde. Så kan vi alle kan tage hjem i hængekøjen - med en statslig pose penge på lommen. Jeg kan sådan set godt lide den fremtidsoptimistiske side af det budskab. Jeg er enig i, at teknologi efter alt at dømme vil gøre os rigere, end vi i dag kan drømme om. Så det budskab kan jeg ikke være ked af. Det trænger vi til i en verden, hvor dommedagsprofeterne har alt for let spil - selvom al historisk erfaring viser, at vi lever i en velstående og lykkelig tid. Til gengæld er jeg noget forundret over den pludselige interesse for borgerløn. Hvem skal egentlig betale? Og hvorfor skal de betale for raske og

rørige mennesker? Nogle mener, at fremtidens arbejdsmarked bliver "disruptet" - eller forstyrret - i den grad, at store grupper mennesker ikke har en chance for at forsørge sig selv. Jeg forstår godt bekymringen. Men indtil videre tyder alt på, at mennesker kan klare sig glimrende i et højteknologisk samfund uden at være specielt dygtige til it, programmering osv. Hvor mange af os forstår egentlig de computere og mobiltelefoner, vi bruger? Jeg gør ikke. Den moderne teknologi er netop en succes, når den gør os it-analfabeter i stand til det utroligste, uden at vi helt forstår hvorfor. Det er i bund og grund den samme mekanisme, vi oplever på markedet. Her samarbejder millioner af mennesker samarbejder uden nogensinde at have mødt hinanden. Og uden forstå hinandens bidrag fuldt ud. Producenten af tennisbolde behøver ikke forstå, hvordan man udvinder gummi eller transporterer det fra havn til havn. Det klarer andre. Så for at gøre en lang historie kort: Intet tyder på, at uoverskuelige processer er til hinder for at mennesker kan fungere godt. Tværtimod kan servicemedarbejdere med begrænsede kundskaber klare det utroligste - netop ved at betjene hjælpsom teknologi såsom iPads. Selvfølgelig er det svært for mennesker at konkurrere mod maskiner. Men det er så netop derfor, vi ikke skal gøre det! Vi skal gøre noget andet og bedre. Vi har gjort det utallige gange før. Tænk bare da spindemaskinen "spinning Jenny" overflødiggjorte mange vævere i 1700-tallets England. Eller tænk på, dengang ny telefoni overflødiggjorte telefonister i midten af 1900-tallet. Eller da massevis af sekretærer blev overflødiggjort af Microsoft-revolutionen. På den baggrund er det i øvrigt lidt mystisk at opleve Bill Gates som fortaler for en skat på robotter, der tager folks arbejde. Skulle der have været en særlig skat på Microsoft-produkter? Selvfølgelig ikke. Man skal da ikke beskatte produktivitet. Man skal opmuntre produktivitet. Det er produktiviteten, der giver os høje lønninger. Vi vil også altid have brug for arbejdskraft. En gammel liberal økonom sagde det meget rammende: "Udbud skaber sin egen efterspørgsel". Og det har vist sig at være fuldstændig korrekt. De sidste årtier har vi gang på gang gennemført reformer, som har øget arbejdsudbuddet. Hver gang har skeptikerne sagt, at det ville medføre arbejdsløshed. Det modsatte er tilfældet. Når efterlønsalderen er blevet hævet, fortsætter folk i altovervejende grad på arbejdsmarkedet. Vi har netop ikke oplevet en stigende ledighed blandt ældre. Alle har ressourcer at bidrage med. Vi kan naturligvis ikke alle sammen være topforskere. Vi kan ikke alle sammen opfinde nye lægemidler eller nye energiformer. Men så kan vi deltage i den værdikæde, som frembringer de store opfindelser. Vi kan byde ind med hver vores lille ydelse. I det 21. århundrede er vi rigere end grever og baroner i Middelalderen. Vi er rigere end stål magnater og skibsredere for 100 år siden. Selv

de allerfattigste af nutidens mennesker i den vestlige verden har adgang til medicin, transport og sikkerhed - på et niveau, som kejserne i det gamle Rom ville misundt os. Så vil nogle måske konkludere, at "vi" ikke behøver mere, end vi har i dag. At nok er mere end nok. At vores lønninger ikke behøver være højere. At vores forbrugsmuligheder ikke behøver være større. Den er jeg ikke med på. Og jeg tror heller ikke mine medmennesker er med på den. Selv den dag, hvor robotter kan udføre gigantiske mængder hårdt arbejde, vil der stadig være brug for mennesker. For vi mennesker stræber altid højere. Og vi sætter vores tid og arbejde ind på det. Der vil altid være noget at opdage - og noget at belønne. En passiverende - omfordelende - tvangsinddrevet - statsudbetalt - borgerløn til raske mennesker vil aldrig blive et interessant mål. Mindst af alt da for en liberal, der godt mener, at mennesker kan løse de fleste af deres problemer selv. Lad os i stedet hjælpe alle til at spare op - og dermed få del i kapitalen i Danmark - og dermed blive medejere af robotterne. Danskerne skal ikke have borgerløn af staten. For så bliver vi - per definition - statens ansatte, afhængige af staten. Sådan skal det ikke være. Det er tværtimod staten, der skal være afhængig af os borgere, fordi vi betaler for staten. Selvfølgelig er skattebetaling en byrde. Men noget af det mest friggørende, der findes for en borger, er faktisk at have retten til at kontrollere staten, fordi vi er statens arbejdsgivere. Fordi det er os borgere, der sidder på pengene. Fordi det er os, der betaler, er det os, der har krav på magten. Penge er ikke alt. Men de hjælper. Og de hjælper især, når et lille vestligt land som Danmark skal stå stærkt i en verden, som er præget af oprud. Et rigt land har bedre muligheder for at stå imod trusler - og lettere ved at gribe mulighederne. I Danmark er politikerne uenige om meget. Men grundlæggende tror jeg, vi er enige om, at globaliseringen er kommet for at blive. Den giver os nemlig utrolige muligheder for at rejse og for at nyde godt af varer og tjenester fra andre lande. Økonomien er global. Men kulturen er stadig lokal. Og det er der masser af gode grunde til. Danmark er vores hjem. Det er her, vi føler os trygge. Det er her, vi får styrken til at drage ud i verden." Herfra min verden går", som HC Andersen sagde. Når dansk kultur kommer under pres fra normer fra andre kulturer, er det kun naturligt, at vi beskytter det, vi holder af. Og det kan vi gøre på mange måder. Jeg kan bedst lide den måde, der sikrer, at vi får flere med i vores fællesskab. Jeg kan bedst lide den måde, som sikrer, at flere får del i vores holdninger og plads på vores arbejdsmarked. Det gør os rigere og stærkere. Integration i Danmark skal naturligvis ske på danske præmisser. Det manglede bare. Forleden havde en moske på Nørrebro besøg af imam Mundhir Abdallah. Og har læste en tekst fra et islamisk skriftsted, som opfordrede til drab på jøder." Dommedag kommer ikke, førend muslimerne bekæmper jøderne og

dræber dem,” sagde imamen. Det var bare et citat - sagde nogle bagefter. Ser man det. I Danmark er det tilladt at læse op af sine hellige skrifter. Men det er ikke tilladt at opfordre til vold. Og her må vi jo se, hvad domstolene når frem til, hvis sagen kommer for retten. Jeg må bare for egen regning sige - at jeg godt forstår, at folk kan blive oprørte over den slags tekster. Uanset om teksterne bliver kaldt ”hellige” eller ej. Derfor har vi brug for en åben og direkte religionskritik i Danmark. Det skal ikke være muligt at afspore debatten ved at henvise til blasfemi-paragraffer. I Danmark skal vi straffe vold og opfordringer til vold. Men vi skal ikke straffe folk, der siger grimme ting om religioner. Og i den sammenhæng har den såkaldte blasfemi-paragraf stået i vejen. For noget tid siden - var der for eksempel en mand i Nordjylland, der brændte et eksemplar af Koranen. Det vakte ikke opsigt - før politiet blandede sig - og tiltalte manden for at overtræde den såkaldte ”blasfemi-paragraf”. Den lyder sådan her: ”Den, der offentligt driver spot med - eller forhåner - noget her i landet lovligt bestående religionssamfunds troslærdomme - eller gudsdyrkelse - straffes med bøde eller fængsel indtil 4 måneder”

Man skal holde tungen lige i munden - når man siger det. Det korte af det lange er - at man ikke må håne andre folks ”tros-lærdomme” eller ”gudsdyrkelse”. I andre lande end Danmark er blasfemi-paragraffer ofte et middel til at fængsle sine modstandere. Så når vi har en blasfemi-paragraf i Danmark er det faktisk nogle gange lidt svært for os at kritisere lande, hvor dissidenter bliver fængslet på grund af deres religionskritik. Vi behøver ikke en blasfemi-paragraf i Danmark. Og jeg tror, at Gud er så stærk og almægtig, at han selv kan straffe dem, der håner ham. Hvis han virkelig vil. Måske er det også værd at huske en lille detalje i hele denne palaver om blasfemi: Jesus blev faktisk henrettet på grund af blasfemi. Han blev ikke henrettet - fordi han ville gøre oprør mod romerne. Han blev henrettet - fordi han sagde - at han var Guds søn. De første kristne blev betragtet som en blasfemisk religiøs sekt, der skulle forfølges. Derfor er det sådan set lidt underligt, at et kristent land som Danmark overhovedet har en blasfemi-paragraf. Jeg er stolt af at være dansk. Jeg er stolt af at kunne sige: Herfra min verden går. Og jeg er stolt af Danmarks bidrag til den vestlige verden. Når jeg engang imellem er til møder i det store udland, mærker jeg også, at andre landes regeringer ville ønske, at de bare havde vores ”små” danske problemer at bøvle med. Vi overser tit, hvor godt vi har det. Og vi glemmer nogle gange, hvorfor vi har et så godt. Vores velstand og vores frihed er ikke en gave fra oven. Og da slet ikke en gave fra politikerne. Vores velstand og vores frihed er produkter af hårdt arbejde og langsigtet tænkning. I dag fejrer vi en af de ting, der gør det muligt for os at planlægge langsigtet og udnytte vores frihed - nemlig

grundloven. Grundloven er både til for de mennesker, der ønsker at snakke - og for de mennesker, der ønsker at handle. Grundloven er både til for at beskytte de store principper - og for at beskytte de dagligdags små friheder. Grundloven er båd til for de mennesker, der ønsker at gå i kirke - og de mennesker, der ønsker at gå til koncert med Ariana Grande. Vi skal huske at påskønne begge dele.

Tags

Grundlovstale, Venstre

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/kristian-jensens-grundlovstale-2017>